

Socialtjänstförvaltningen
Ekonomiavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE SotN: 2004-05-24
2005-09-15 Dnr 2004/0263

Till
Socialtjänstnämnden

Årsrapport 2003 Socialtjänstnämnden

Yttrande över revisionskontorets rapport nr 38 april 2004, Dnr 354/69-04

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Nämnden godkänner tjänsteutlåtandet som yttrande över revisionskontorets Årsrapport 2003.
2. Yttrandet överlämnas till socialtjänstnämndens revisorer.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Dag Helin

Pia Hofmeijer

SAMMANFATTNING

Socialtjänstnämndens revisorer har avslutat granskningen av nämndens verksamhet under år 2003. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och åberopar revisionskontorets årsrapport för socialtjänstnämnden.

Revisorerna emotser yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2004-05-28.

Revisionen konstaterar att nämndens verksamhet och ekonomiska resultat är i stort tillfredsställande, att nämndens styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig samt att nämnden har ett fungerande system för intern kontroll. Sammanfattningsvis bedömer revisorerna att nämndens bokslut och räkenskaper för år 2003 är rättvisande.

REVISIONENS SYNPUNKTER OCH FÖRVALTNINGENS KOMMENTARER TILL ÅRSRAPPORTEN

Nämndens verksamhet och ekonomiska resultat är i stort tillfredsställande

Sammanfattningsvis bedömer revisorerna att socialtjänstnämndens verksamhet och ekonomiska resultat är i stort tillfredsställande. Nämnden redovisar ett budgetunderskott på 0,2 mkr före resultatöverföringar. Verksamheten har i huvudsak bedrivits i enlighet med nämndens verksamhetsplan och utifrån de generella åtagandena samt kommunfullmäktiges mål och direktiv. Dock har noterats att nämnden inte valt att utnyttja hela anslaget för stöd till frivilligorganisationer och anslaget har i praktiken under senare delen av året kommit att fungera som en budgetregleringspost. Nämnden har genomfört ett flertal besparingsåtgärder och medel har omdisponerats för att täcka underskotten inom verksamheter för funktionshindrade och för att mer aktivt kunna stödja den egna behandlingsinstitutionen för personer med psykisk sjukdom i kombination med missbruk.

Förvaltningens kommentarer

Revisionen bedömer att nämndens verksamhet och ekonomiska resultat totalt för verksamhetsåret 2003 är tillfredsställande, men att anslaget för frivilligorganisationer kommit att utnyttjas som en budgetregleringspost samt att besparingsåtgärder och omdisponeringar vidtagits i nämndens budget för att bland annat finansiera den egna behandlingsinstitutionen för personer med psykisk sjukdom i kombination med missbruk.

Förvaltningen följer kontinuerligt verksamheten över året och redovisar utfallet till nämnden och kommunstyrelsen i månadsrapporter, tertialrapporter, delårsrapporter och verksamhetsberättelse med bokslut. I enlighet med stadens anvisningar för nämndernas arbete med uppföljning av budget och verksamhetsplaner ska nämnden arbeta med kontinuerlig uppföljning av sina verksamheter samt ha beredskap för att vid behov vidta erforderliga åtgärder. Nämnden ska rymma sina verksamheter inom den av kommunfullmäktige fastställda budgeten. Vid befärade avvikelser mot budget eller mot generella åtaganden ska nämnden redovisa åtgärder som planeras eller har vidtagits för att hålla beslutad budget och åtaganden.

I månadsrapporter och tertialrapporter har förvaltningen prognostiserat en budget i balans, men betydande underskott har redovisats inom de kund- och individorienterade verksamheterna. Underskotten i verksamheten har huvudsakligen berott på omstruktureringen inom HVB barn och ungdom, ökade vårdkostnader inom Enheten för hemlösa, högre kostnader än budgeterat för tak-över-huvudet-garantin samt lägre beläggning och mindre intäkter än budgeterat för HVB barn och ungdom, HVB vuxna och för det nystartade äldreboendet för hemlösa Gamlebo.

I syfte att åstadkomma budgetbalans har ett flertal åtgärder vidtagits under verksamhetsåret 2003 för att finansiera underskotten. Förvaltningen har bland annat arbetat för att öka beläggningen och intäkterna för äldreboendet Gamlebo samt HVB vuxna, reducera omstruktureringkostnaderna inom HVB barn och ungdom samt genom aktivare arbete förebygga LVM-vård och påtalat vikten av mer kostnadseffektiva boenden för att minska vårdkostnaderna inom Enheten för hemlösa.

Därutöver har nämnden/förvaltningen haft en restriktiv hållning vad gäller användningen av samtliga övriga anslag. Förvaltningen har även senarelagt planerade IT-investeringar och projekt samt varit restriktiva vid prövning av återbesättning av vakanta tjänster. Vad gäller stöd till organisationer redovisas ett överskott om 4,9 mkr, vilket beror på inte utnyttjade medel för kontraktbundet stöd till utomstående organisationer som ordnar boenden för hemlösa samt övriga bidrag till organisationer.

Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är tillräcklig

Sammantaget bedömer revisorerna att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är tillräcklig. Nämnden har kontinuerligt och i ett sammanhang, följt upp ekonomi, verksamhet och kvalitet. Väsentliga avvikelser har analyserats och kommenterats och åtgärder har vidtagits vid behov. Dock anser revisorerna att nämnden utöver uppföljning av budgetavvikelser bör få en redovisning av de olika verksamheternas kostnader och intäkter från förvaltningen.

Revisionen har särskilt granskat Stockholm HVB barn och ungdom i syfte att belysa om nämnden uppfyller kommunfullmäktiges uppdrag att tillhandahålla ett varierat vårdutbud och om nämnden kan få en bättre balans mellan stadsdelsnämndernas efterfrågan och sitt verksamhetsutbud. Förvaltningen uppger att det idag i stort sett finns ett varierat vårdutbud för barn och ungdom, även för de mesta utsatt grupperna. Enligt revisorerna är nämndens uppdrag att tillhandahålla ett varierat vårdutbud oklart och Stockholm HVB barn & ungdoms framtid och ekonomi är beroende på vilka kommuncentrala politiska som tas angående nämndens roll och motivet för att driva egna institutioner. Stockholm HVB barn & ungdom har haft svårt att konkurrera med det privata utbudet. Enligt socialtjänstförvaltningen har det egna utbudet blivit mer som ett komplement till det privata. Förändringstakten för att anpassa utbudet mot efterfrågan har under perioden 1997- 2002 varit för låg. Revisorerna bedömer att med de beslut som nu gäller måste Stockholm HVB barn & ungdom ytterligare minska kostnaderna och öka förändringstakten dvs bättre matcha utbud och efterfrågan för att bli konkurrenskraftiga. Alternativt måste ytterligare institutioner avvecklas.

Revisionen har också granskat familjevårdsverksamheterna vid socialtjänstnämnden och bedömer att samarbetet mellan förvaltningens enheter bör öka. Förvaltningen bör ingående utreda vilka förutsättningar som finns för att dokumentera i stadens dokumenthanteringssystem, Paraplyet. Vidare bör bland annat enhetliga rutiner för att hantera arvoden och omkostnader till familjehem tas fram. De interna riktlinjerna för familjevården för vuxna (Famvux) bör även utvecklas.

Enligt kommunfullmäktiges budget för år 2003 står staden inför stora personalpolitiska utmaningar bland annat att minska sjukfrånvaron och säkra personalförsörjningen i framtiden. Revisorerna bedömer att nämnden arbetar aktivt med sjukfrånvaro, rehabilitering och friskvård.

Förvaltningens kommentar

Nämndens styrning, uppföljning och kontroll

Revisionen konstaterar att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är tillräcklig, men anser att redovisningen av budgetavvikelser bör kompletteras med information om utvecklingen av verksamheternas kostnader och intäkter. Förvaltningen avser att vidta förändringar i enlighet med revisionens önskemål från och med tertialrapport 1/2004.

Förändringsarbete inom HVB barn och ungdom

Inom HVB barn & ungdom pågår ett kontinuerligt arbete med att förändra utbudet i enlighet med efterfrågan. Förvaltningen instämmer i revisionens uppfattning om HVB barn och ungdom och precis som revisorerna konstaterar påverkar den politiska processen förändringstakten.

Familjevårdsverksamheten

Förvaltningen delar revisionens uppfattning att samarbetet mellan förvaltningens enheter bör öka och har därför påbörjat ett arbete med att se över i vilka delar samarbetet kan förbättras för att skapa ett effektivare resursutnyttjande.

Förvaltningen avser även att undersöka möjligheterna att dokumentera i stadens paraplusystem. Vidare kommer riktlinjer och rutiner för familjehem och familjevård ses över under året.

Sjukfrånvaron

Förvaltningen arbetar aktivt för att minska sjukfrånvaron. I syfte att nedbringa långtidsfrånvaron startade förvaltningen i januari 2003 ett rehabiliteringsprojekt tillsammans med försäkringskassan och företagshälsovården. Initialt omfattade projektet 81 långtidssjuka, som i en del fall varit sjukskrivna under flera år. Projektet ska pågå till och med 2004 med syftet att möjliggöra för de långtidssjuka att helt eller delvis återgå till arbete, eller om detta inte är möjligt, finna ett alternativ till sjukskrivning.

Nämnden har ett fungerande system för intern kontroll

Nämndens system för internkontroll utgår från en årlig internrevisionsplan som upprättats utifrån en risk- och väsentlighetsbedömning. Planen har fastställts av nämnden och genomförandet har återskildrats till nämnden. Påvisade brister har åtgärdats. Internkontrollen har omfattat ekonomi- och personaladministrativa rutiner samt verksamheternas arbete med miljö- och säkerhetsfrågor samt kvalitetsarbete.

Revisorerna har granskat hanteringen av egna medel vid Enheten för hemlösa och bedömer att rutinerna fungerar i stort men att den interna kontrollen kan förbättras i några avseenden.

Förvaltningens kommentar

Socialtjänstnämnden godkänner inför varje verksamhetsår en plan för internkontroll och internrevision utifrån en risk- och väsentlighetsanalys enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning (KF 2000-05-08, utl. 226/00). Internrevisionen utförs av ekonomi- och personalavdelningarna. Resultatet av årets granskning redovisas för nämnden vid decembersammanträdet.

I enlighet med revisionens synpunkter pågår arbete för att förbättra rutinerna och den interna kontrollen vad gäller administrationen av egna medel.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Sammanfattningsvis bedömer revisorerna att nämndens bokslut och räkenskaper för år 2003 är rättvisande.

Förvaltningens kommentarer

Förvaltningen noterar med tillfredsställelse revisionens positiva omdömen om nämndens bokslut och räkenskaper.

ÄRENDETS BEREDNING

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom ekonomiavdelningen i samråd med förvaltningsledningen och redovisats i samband med facklig samverkansgrupp 2004-05-14.